

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТУСА

СВІРСЬКА ВІКТОРІЯ ОЛЕГІВНА

Допускається до захисту:

завідувач кафедри
інформаційних систем
управління
д.е.н., професор

_____ О. М. Анісімова

«_____» _____ 20__ р.

**ОРГАНІЗАЦІЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ
ПІД ЧАС ПАНДЕМІЇ COVID 2019**

Спеціальність 029 « Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»

Кваліфікаційна (бакалаврська) робота

Керівник:

Анісімова О. М. , в.о. завідувача кафедри
інформаційних систем управління,
д.е.н., професор

Оцінка: ____/ ____/ _____

(бали за шкалою ЄКТС/за національною шкалою)

Голова ЕК: _____

(підпис)

Вінниця - 2021

АНОТАЦІЯ

Свірська В.О. Організація інформаційної діяльності освітніх послуг під час пандемії COVID 2019. Спеціальність 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа», Донецький національний університет імені Василя Стуса, Вінниця, 2021.

У кваліфікаційній (бакалаврській) роботі було вивчено організацію інформаційної діяльності в освітніх закладах, а особливо організацію дистанційного режиму. Проаналізовано рівень якості освітніх послуг під час пандемії та представлені рекомендації для покращення.

Ключові слова: інформаційна діяльність, дистанційне навчання, онлайн навчання.

52 стор., 16 рис., 1 таблиця, 2 дод., 32 джерел.

SUMMARY

Svirska V.O. Organization of information activities of educational services during the COVID pandemic 2019. Specialty 029 "Information, library and archival affairs", Vasyl Stus Donetsk National University, Vinnytsia, 2021.

In the qualification (bachelor's) work the organization of information activity in educational institutions, and especially the organization of a remote mode was studied. The level of quality of educational services during the pandemic is analyzed and recommendations for improvement are presented.

Keywords: information activity, distance learning, online learning.

52 pages, 16 figures, 1 table, 2 appendices, 32 sources.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ	6
1.1 Визначення та сутність інформаційної діяльності.....	6
1.2 Інформаційна діяльність: поняття, види, напрями.	8
1.3 Організація інформаційної діяльності освітніх послуг	13
РОЗДІЛ 2 АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ	17
2.1 Діджиталізація діяльності освітніх послуг під час дистанційного навчання.....	17
2.2 Інформаційні технології дистанційного навчання.....	21
РОЗДІЛ 3 ПРАКТИЧНЕ ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ В ПЕРІОД COVID-19	25
3.1 Визначення думки здобувачів освіти щодо дистанційного навчання ...	25
3.2 Результати опитування щодо дистанційного навчання рекомендації щодо забезпечення якості освіти в умовах карантину.....	29
3.3 Рекомендації щодо забезпечення якості освіти в умовах карантину.....	37
ВИСНОВКИ.....	41
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ПОСИЛАНЬ	44
ДОДАТКИ.....	47

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Організація освітніх послуг в період пандемії COVID 2019. Освіта один із основних чинників для життєдіяльності повноцінного члена суспільства, з давніх людей щось вивчали, досягали, досліджували тому освіта є невід'ємною частиною життя. Час не стоїть на місці, як і наука, щодня науковці досліджують щось нове для суспільства, тому й виникає потреба навчатись новому щоб бути на хвилі з сучасністю. Школи, університети, коледжі створені для того щоб кожний з нас навчався новому, розвивався та досягав нового.

Затверджений стандарт навчання допомагає кожному тримати в голові основні етапи для отримання знань. Пандемія ж дала нам зрозуміти, що часом стандарти змінюються й настає період змін. Скільки б інформації ми не читали не вивчали, все одно ми не будемо готові практично, так сталося й з дистанційним навчанням. В школах надавали нам інформацію про дистанційний варіант навчання, але як показала практика ми не були готові до онлайн навчання. Постає питання як уникнути проблем, а основною проблемою є отримання знань в дистанційній формі, щоб не було помітної різниці в онлайн та офлайн режимах.

Мета дослідження – розкрити теоретичні основи інформаційної діяльності освітніх послуг, отримати інформацію, щодо дистанційного навчання у закладах освіти.

Основні завдання роботи:

- вивчити теоретичні основи інформаційної діяльності освітніх послуг;
- описати особливості організації основи інформаційної діяльності освітніх послуг;
- виявити основні проблеми в період дистанційного навчання;
- дослідити особливості практичного застосування організації дистанційного навчання;

- проаналізувати сучасний стан організації дистанційного навчання в період пандемії;
- узагальнити висновки щодо ситуації в навчальних закладах під час онлайн навчання.

Об’єктом дослідження – є процес організації інформаційної діяльності освітніх послуг під час дистанційного навчання.

Предмет дослідження – дистанційне навчання в закладах освіти у період COVID 2019.

Теоретичне та практичне значення одержаних результатів – за допомогою розробленого опитування, відповіді можна використовувати школам для того щоб бачити їх проблеми, недоліки, та якісно організувати дистанційне навчання.

Апробація результатів дослідження. Теоретичні та практичні результати дослідження обговорювались на: Всеукраїнській науково-практичній конференції для студентів, аспірантів та молодих вчених «Комп’ютерні технології обробки даних», м. Вінниця, ДонНУ імені Василя Стуса, 04 грудня 2020 р., тема «Аналіз особливостей інформаційних технологій дистанційного навчання»; X Міжнародній науково-практичній конференції молодих науковців, аспірантів та студентів «Актуальні проблеми теорії і практики менеджменту в контексті євроінтеграції». м. Рівне, Національний університет водного господарства та природокористування, 15 квітня 2021 р., тема «Діджиталізація діяльності освітніх послуг під час дистанційного навчання»; науковій конференції професорсько-викладацького складу, наукових працівників і здобувачів наукового ступеня за підсумками науково-дослідної роботи за період 2019–2020 рр., 07 травня 2021 р., м. Вінниця ДонНУ імені Василя Стуса, тема «Визначення репрезентативності вибірки для вивчення думки».

Структура кваліфікаційної (бакалаврської роботи) - бакалаврська робота складається зі вступу, трьох основних розділів та вісьмох підрозділів, шістнадцяти рисунків, висновку та списку використаних посилань (32 найменування). Загальний обсяг роботи складає 52 сторінки друкованого тексту.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ

1.1 Визначення та сутність інформаційної діяльності.

Ми живемо у епоху інформатизації, інформація – це основа нашого буття, нашого успіху, досягнення цілей, а також спілкування. Не дарма кажуть, що людина, яка володіє інформацією – володіє світом, тому що настав період коли інформація стала управляти нашим життям, тому що піддаватись інформаційним небезпекам, ми повинні бути розумово підковані. За допомогою інформаційної діяльності ми можемо отримувати ті знання, які нам і справді потрібні.

Інформаційна діяльність як основа сучасного життя людей у двадцять першому столітті. Вона тісно пов'язана з повсякденним життям усього суспільства: на роботі, навчанні, вдома та будь-де, а сотні науковців досліджували поняття «Інформаційна діяльність».

Вперше словосполучення «інформаційна діяльність» використали у Законі України «Про інформацію» 1992 рік, проте його значення кожний трактує по своєму. Саме в цьому законі звучало так : «Інформаційна діяльність – це сукупність дій, спрямованих на задоволення інформаційних потреб громадян, юридичних осіб і держави».

Інформаційна діяльність – сукупність процесів постійного і систематичного збирання та аналітико-синтетичного опрацювання записаної (первинної) інформації, що виконуються певною особою, групою осіб чи організацією [1].

Інформаційна діяльність є однією з головних функцій бібліотек, і спрямована на задоволення інформаційних потреб громадян, юридичних осіб і держави. Багатофункціональний характер інформаційної діяльності зумовлює використання різноманітних технологічних та інструментальних засобів, передбачає оперативне отримання первинної інформації і обмін даними між

інформаційними структурами. Ефективність інформаційної діяльності визначається інтелектуальним змістом довідково-інформаційних фондів на будь-яких носіях і кваліфікаційним рівнем фахівців [1].

У визначеннях поняття «інформаційна діяльність», які можемо знайти у словниках, монографіях вітчизняних вчених та нормативно-правових актах, ми бачимо декілька підходів до визначення інформаційної діяльності.

Перший підхід подає визначення інформаційної діяльності з погляду її кінцевої мети, а саме: інформаційна діяльність – це сукупність дій, спрямованих на задоволення інформаційних потреб громадян, юридичних осіб і держави.

Другий підхід ґрунтується на визначенні інформаційної діяльності через її види. При цьому в сучасних поглядах на видову складову інформаційної діяльності переважає погляд на неоднорідність видів інформаційної діяльності, а саме – розділення на види, пов'язані зі здійсненням інформаційних процесів, та види, пов'язані з формуванням організаційного ресурсу та інфраструктури.

Тлумачний словник комп'ютерних інформаційних систем і сховищ даних подає таке визначення інформаційної діяльності: інформаційна діяльність – діяльність, що забезпечує збирання, обробку, збереження, пошук та розповсюдження інформації, а також формування організаційного ресурсу та організацію доступу до нього [2].

З погляду на сукупність термінів можемо зупинитись на цьому. інформаційна діяльність – це діяльність, спрямована на задоволення інформаційних потреб громадян, юридичних осіб та держави, реалізується через інформаційні процеси, які охоплюють виробництво, поширення, пошук, одержання, споживання, зберігання інформації та утворюють інформаційні продукти і впорядковані інформаційні ресурси, а також через формування інформаційно-телекомунікаційної інфраструктури, засобів зв'язку та засобів інформаційної безпеки [3].

Інформаційну діяльність у державі здійснюють спеціально створені для цього організації, такі як інформаційні, інформаційно-аналітичні центри, агенції, медіатеки та багато інших.

В освітній галузі установами, які здійснюють інформаційну діяльність є освітні (освітнянські) бібліотеки – це, зазвичай, самостійні або структурні підрозділи навчальних закладів, або ж центральні бібліотеки [29]. Бібліотеки допомагають в усіх функціях передачі інформації, а особливо в фіксації інформації, передачі інформації між особами, й постійний контроль, та звичайно в збереженні.

Інформаційна діяльність в освіті – це сукупність дій, спрямованих на задоволення інформаційних потреб керівних кадрів органів управління освітою, навчальних закладів, педагогічних працівників.

Без інформаційної діяльності в освіті не було б знань, передачі навиків, тому інформаційна діяльність одна з складових для надання освітніх послуг у школах, університетах та інших закладів.

1.2 Інформаційна діяльність: поняття, види, напрями.

Інформаційна діяльність супроводжує людство з давніх часів, адже пов'язана з усіма сферами життєдіяльності. Свого конкретного визначення інформаційна діяльність так і не отримала, тому на сучасному етапі досліджуючи та вивчаючи, інформаційна діяльність ми можемо знайти не дуже багато інформації. Спеціальність документознавця допомагає розібратись в понятті інформаційної діяльності з усіх сторін.

Інформаційна діяльність поділяється на поняття, види, напрями.

Детально зупинимось на складових інформаційної діяльності.

Виділяють такі складові інформаційної діяльності: наукова (аналітико-синтетична) обробка документів; технічна обробка документів; комп'ютерна обробка документів (рис. 1.1)

Наукова (аналітико-синтетична) обробка документів.

Технічна обробка документів.

Комп'ютерна обробка документів.

Рисунок 1.1 – Складові інформаційної діяльності [5]

Наукова (аналітико-синтетична) обробка документів.

До сфери наукової обробки документів входить систематичне визначення кола питань, що виникають у процесі базової (професійної) діяльності споживача. Завданням референтів-аналітиків є виявлення, відбір, аналітико-синтетична обробка документної інформації та підготовка на цій основі інформаційних документів. Основна відмінність процесу наукової обробки документів полягає в тому, що її результат – не просто аналіз і згортання первинної інформації, а перетворення її на інформаційний засіб базової діяльності споживача інформації.

Обов'язковими складовими наукової обробки документів є аналітичний відбір та критична оцінка документної інформації відповідно до потреб споживача, організація її у формі завершеного вторинного документа, а в разі необхідності – його анотування, індексування (визначення індексів УДК і ББК).

Наукова обробка документів як один з основних видів інформаційної діяльності потребує значних інтелектуальних зусиль і належить до розряду наукової діяльності. Значення наукової обробки документів настільки значне, що вона є одним з основних критеріїв оцінювання рівня наукової зрілості здобувачів

наукового ступеня доктора і кандидата наук, діяльності науково-дослідних інститутів, одним із основних засобів ухвалення науково виважених управлінських рішень і т. ін.

Визначальною умовою якості наукової обробки документів є досягнення відповідності змісту вихідних документів інформаційній потребі споживача.

Наукову обробку документів найчастіше виконують бібліотеки або інформаційні служби на конкретне (індивідуальне чи колективне) замовлення користувачів. Таким чином, процеси збирання (виявлення, пошуку), наукового перетворення (аналітико-синтетичної обробки) документованої інформації є етапами загальнішого процесу – інформаційної діяльності.

Технічна обробка документів [5].

Технічне опрацювання справ є одним з найважливіших етапів необхідних для правильного зберігання документів та ефективного їх використання.

Технічна обробка являє собою комплекс робіт по впорядкуванню документів, що включає проведення експертизи цінності документів, формування архівних документів в одиниці зберігання (справи), підшивку справ, нумерацію аркушів справ, оформлення обкладинок, складання внутрішніх описів і засвідчувальних аркушів, складання описів справ, історичних довідок, передмов та інші.

В Україні створюються умови для здобуття професійної освіти в галузі інформаційної діяльності через систему закладів вищої освіти відповідних спеціальностей (журналістика, статистика, бібліотечна і архівна справа, науково-інформаційна діяльності, інформатика, обчислювальна техніка тощо).

Принципи діяльності цих освітніх послуг регламентуються Законом України «Про освіту» і іншими законодавчими актами. Результативне проведення інформаційної діяльності виробляє мету кінцевого результату діяльності. Поділяють інформаційну діяльність, яка є однією з частин розумової праці і залучає операції із сприйняття, переробки і видачі інформації, що не ділиться від розумової праці працівників науки і техніки, та інформаційне обслуговування (сервіс), яке є однією галуззю професійної діяльності. Основні

складові якої – це процес створення, оформлення, збирання, аналітико-синтетичної переробки, пошуку, поширення, зберігання, передачі й організації використання інформації. Ці процеси виконують люди спеціально вивчені – інформаційні працівники для того щоб підвищити ефективність праці фахівців усіх галузей людської діяльності [6].

Ефективне проведення інформаційної діяльності передбачає розуміння кінцевого результату діяльності (мети діяльності), наявність суб'єкта — того, хто її виконує (суб'єкта інформаційної діяльності), об'єкта - того на кого спрямовано виконання завдання (об'єкта інформаційної діяльності); наявність джерел, форм, методів виконання завдання (процесів інформаційної діяльності) та результатів інформаційної діяльності (інформаційних продуктів).

Розрізняють інформаційну діяльність, яка є частиною розумової праці і включає операції із сприйняття, переробки і видачі інформації, що невіддільна від розумової праці фахівців науки і техніки, та інформаційне обслуговування (сервіс), котре є галуззю професійної діяльності, основні складові якої - процеси створення, оформлення, збирання, аналітико-синтетичної переробки, пошуку, поширення, зберігання й організації використання інформації. Ці процеси виконують професіонали - інформаційні працівники з метою підвищення ефективності праці фахівців різних галузей людської діяльності.

У ст. 14 Закону України «Про інформацію» законодавцем визначені основні види інформаційної діяльності. Види інформаційної діяльності: одержання, використання, поширення й зберігання інформації (рис. 1.2) [7].

Рисунок 1.2 – Види інформаційної діяльності [7]

Одержання інформації – це набуття, придбання, накопичення відповідно до чинного законодавства України документованої або публічно оголошеної інформації громадянами, юридичними особами або державою.

Використання інформації – це задоволення інформаційних потреб громадян, юридичних осіб і держави.

Поширення інформації – це розповсюдження, обнародування, реалізація у встановленому законом порядку документованої або публічно оголошеної інформації.

Зберігання інформації – це забезпечення належного стану інформації та її матеріальних носіїв.

Зазначені види інформаційної діяльності здійснюються у порядку, передбаченому Законом України «Про інформацію» та іншими законодавчими актами в галузі інформації [8].

Основні напрями інформаційної діяльності визначені статтею 13 Закону України «Про інформацію» (рис. 1.3).

**Основні
напрями
інформаційної
діяльності**

політичний;

економічний;

соціальний;

духовний;

екологічний;

науково-технічний

міжнародний напрями тощо

Рисунок 1.3 – Основні напрями інформаційної діяльності [5]

Держава гарантує свободу інформаційної діяльності в цих напрямках всім фізичним та юридичним особам в межах їх прав, функцій, повноважень і свобод. Держава постійно дбає про своєчасне створення, належне функціонування і розвиток інформаційних систем, мереж, банків даних, баз даних у всіх напрямках інформаційної діяльності

1.3 Організація інформаційної діяльності освітніх послуг

Організація інформаційної діяльності це поступовий шлях до отримання певної інформації. В її основні лежать безліч пунктів й схем, які допомагають завершити логічну складову.

Надання освітніх послуг це постійний обмін інформацією та знаннями, потрібно чітко сформулювати усі етапи передачі інформації.

Організувати навчання – тобто, створити певну структуру та налагодити, відповідні цілям організації, зв'язки між елементами структури.

Основні елементи організації навчання:

- група людей (суб'єкти учіння, суб'єкти викладання);
- навчальні цілі (пізнавальні, психомоторні, афективні);
- зв'язки між елементами (контроль як зворотний зв'язок).

У школі основою є урок, урок- це час який виділений для отримання певних знань, проводиться зазвичай в груповій формі. Цілісний, логічно закінчений процес.

Організація навчальної діяльності учнів здійснюється в різних формах. Форма навчання – це зовнішня сторона організації навчального процесу. Яка обов'язково має відповідати цілям, змісту, принципам, методам, засобам і умовам навчання, складу учасників навчального процесу, термінам навчання тощо.

Форми навчання в школі класифікують за такими групами:

- за кількістю учнів;

- за місцем навчання;
- за тривалістю навчання. [24]

Класифікація навчання за кількістю учнів:

- Індивідуальна.
- Парна.
- Групова.
- Фронтальна.

Індивідуальна форма навчання, тобто робота орієнтована тільки між учнем та вчителем.

При парній формі вчитель організовує роботу між двома учнями.

Групова форма відбувається в групах об'єднаних та розподіленими між учнями за їх рівнем чи за іншими розподілами.

Фронтальна форма навчання передбачає роботу учителя з усіма учнями (як правило учнями всього класу) відразу, над спільними завданнями і в єдиному темпі. Можливі варіанти незначної диференціації по об'ємах і видах навчальних завдань. Форми навчання за місцем здійснення освітньої діяльності наведено на рис. 1.4.

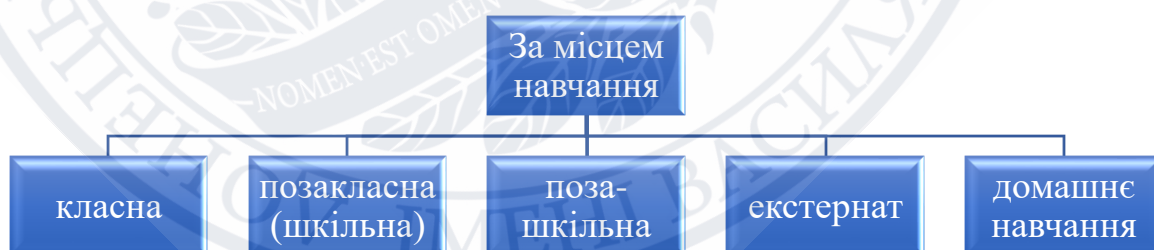

Рисунок 1.4 – Класифікація форм навчання за місцем здійснення освітньої діяльності [8]

Класифікація за тривалістю передбачає залежність форми навчальної діяльності від суб'єкта навчальної діяльності, який регламентує цю діяльність.

Особливу увагу хотілось б приділити дистанційному режиму навчання, який за період 2020 року набрав неабиякої популярності й актуальний зараз.

Дистанційне навчання – сучасні технології, що забезпечують отримання інформації в віддаленому режимі за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій, від тих, хто навчає.

Мета дистанційного навчання є надання освітніх послуг таким способом як, застосування у навчанні сучасних інформаційно-комунікаційних технологій за освітньо-кваліфікаційними рівнями відповідно до стандартів освіти; які затвердженні на рівні держави.

Основним завданням дистанційного навчання є забезпечення суспільству можливості на здобуття освіти та професійної кваліфікації, підвищення кваліфікації, незважаючи на можливості, а лише на потреби.

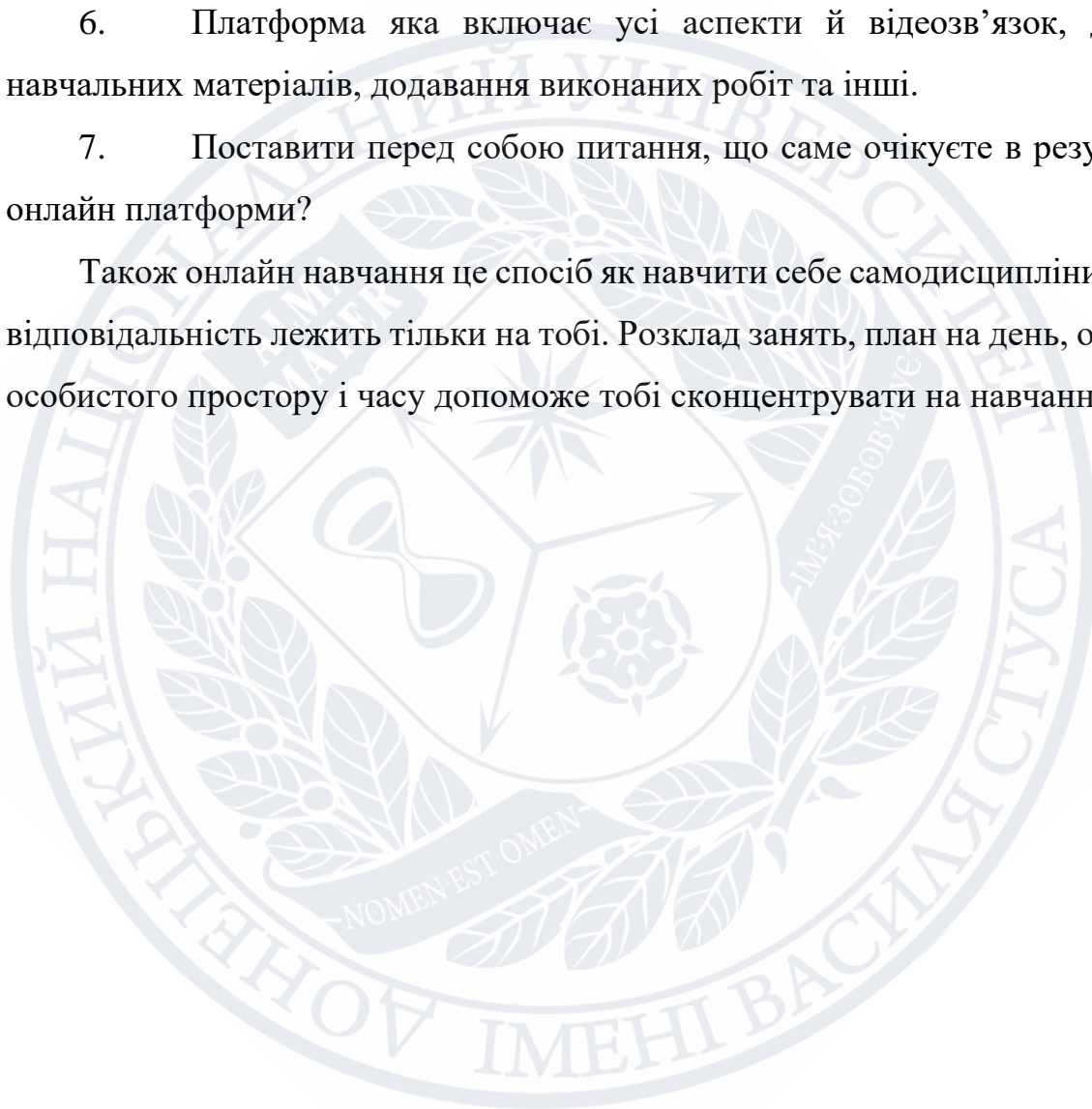
Організувати дистанційний режим навчання потрібно у такій формі щоб не зруйнувати усі набуті знання й не завадити навчальному процесу. Не варто розпочинати дистанційне навчання з нової теми, адже усім і так важко, краще продовжити тему або створити вступний урок. В дистанційному режимі найкраще це: планування, мінімум пояснення, максимум практичних завдань. Важливо виокремити з теми основне, не потрібно багато «води», основне чіткість, також варто пам'ятати що за період 30-40 хв. це не пояснення теми, а й інтерактив. Завдання організовувати так, щоб було максимум взаємодії.

Дистанційна форма навчання полягає в роботі за комп'ютером, що робить дітей менш активними, тому регулярно потрібно наголошувати на тому, що потрібно рухатись, відволікатись.

Важливим моментом під час онлайн навчання є підбір онлайн-платформи де будуть проходити онлайн заняття, загальнодоступні для вчителів так учнів однієї школи. Це дуже важливий етап, один з основних і ним не потрібно нехтувати, а приділити максимально уваги. На які моменти потрібно звернути увагу обираючи платформу?

1. Зрозумілість інтерфейсу.
2. Безпечність – платформа не повинна збирати персональні дані, а навпаки легко і доступно під'єднуватись.
3. Зручні у використанні на будь-якому пристрої.
4. Доступність саме для учнів, та для педагогів.
5. Безкоштовність.
6. Платформа яка включає усі аспекти й відеозв'язок, додавання навчальних матеріалів, додавання виконаних робіт та інші.
7. Поставити перед собою питання, що саме очікуєте в результаті від онлайн платформи?

Також онлайн навчання це спосіб як навчити себе самодисципліни, адже вся відповідальність лежить тільки на тобі. Розклад занять, план на день, організація особистого простору і часу допоможе тобі сконцентрувати на навчанні.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ

2.1 Діджиталізація діяльності освітніх послуг під час дистанційного навчання.

У 2019 році у всьому світі спалахнув новий вірус який має назву COVID-19 (англ. Coronavirus disease 2019, аббревіатура COVID-19 затверджена як офіційна скорочена назва). І усі змушені звикати до нових правил життя. Особливо це зачепило заклади освіти, адже скупчення людей приводить до ще більшого розповсюдження.

Міністерством охорони здоров'я України (МОЗ) спільно з Головним державним санітарним лікарем України сформувало протиепідемічні заходи, які визначили порядок роботи у закладах освіти, а саме затверджено постанови №25 від 21.05.2020 та №50 від 22.08.2020 та (рис. 2.1):[25, 26]

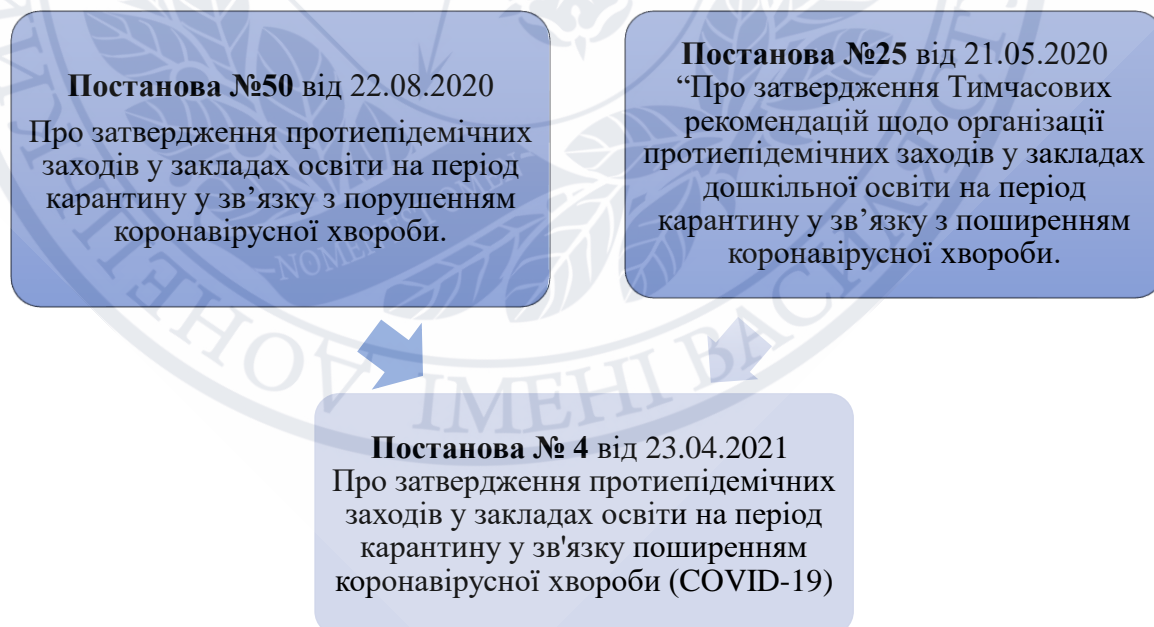

Рисунок 2.1 – Постанови України, про освітню діяльність в період коронавіруса *

* Розраховано автором на підставі [25, 26, 32]

Вказані заходи передбачають здійснення освітньої діяльності, організацію освітнього процесу в закладах дошкільної, загальної середньої, позашкільної, освіти з урахуванням необхідності забезпечення належних протиепідемічних заходів, спрямованих на запобігання ускладнення епідемічної ситуації внаслідок поширення коронавірусної хвороби (COVID- 19).

Умовами для проведення освітніх послуг були такі:

Відслідковувати рівень зони у ваші області, якщо «зелений» рівень - можна відвідувати заклади освіти без обмежень; «жовтий» рівень – можна відвідувати заклади освіти без обмежень; «помаранчевий» - заборонено відвідувати заклади освіти у групах понад 20 осіб, крім закладів дошкільної та загальної середньої освіти; «червоний» рівень – заборонено відвідувати заклади освіти.

Вчителям/викладачам: забезпечити проведення занять з деяких предметів на свіжому повітрі, але надавати освітні послуги у звичному режимі. Інформаційна забезпеченість (книги, електронні довідники та інші) залишаються такими, як і раніше, адже знання учням і студентам надіються постійно, за стандартними умовами.

Забезпечити здобувачів освіти платформами для проведення дистанційного навчання (MOODLE, Microsoft Teams, Edmodo, Zoom, Skype, Facebook Messenger, Google Classroom та інші).

Отож, за умовами коли вже є «помаранчева» чи «червона» зони усі змушені переходити на дистанційне навчання для своєї ж безпеки. Оуен П. Холл, досліджуючи, як COVID-19 впливає на майбутнє у сфері управління освітою, зазначає, що багато бізнес-шкіл швидко відреагували на COVID-19, збільшивши свою присутність в мережі Інтернет в якості тимчасової міри в короткостроковій перспективі

Світ безперервно змінюється, у кожній сфері відбуваються зміни, вносяться інновації, що дає змогу постійно розвиватись та навчатись новому. В епоху пандемії COVID-19 життя змусило нас відчувати усі сучасні технології 21-го століття. Сучасні програмні рішення дозволяють автоматизувати процеси обробки інформації щодо характеру та динаміки навчального процесу, його

контроль, стратегії навчання та запити з боку тих, хто навчається. Порядок здійснення освітньої діяльності регулюється Законом України «Про освіту», пунктом 18 частини першої статті 1 якого встановлюється, що освітня послуга – це комплекс визначених законодавством, освітньою програмою та/або договором дій суб'єкта освітньої діяльності, що мають визначену вартість та спрямовані на досягнення здобувачем освіти очікуваних результатів навчання.

Основні ознаки освітньої послуги представлено на рис. 2.2 [13].

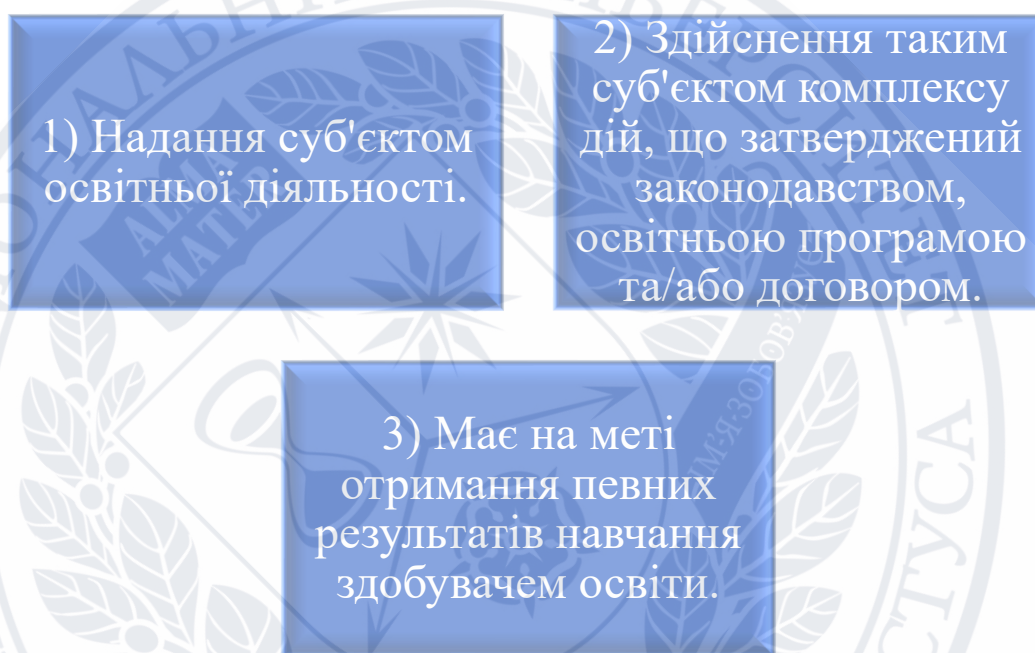

Рисунок 2.2. – Ознаки освітніх послуг [13]

COVID-19 — момент, що розділив діджиталізацію суспільства на «до» і «після». Сам термін діджиталізація оновлений, осучаснений іншими словами «цифрова трансформація»- це перехід від індустріальної епохи й аналогових технологій до епохи знань і творчості, що характеризується цифровими технологіями та інноваціями в цифровому бізнесі [14]. З технічної точки зору, діджиталізація (оцифровування, оцифрування, дигіталізація) [14] – це процес переведення інформації в цифрову форму Переваги діджиталізації в період дистанційного навчання:

- економія часу;

- економія фінансової частини через відсутність поїздов до місця призначення;

- можливість навчатись у будь-який час і у будь-якому місці;
- мобільність, зручність, доступність до навчальних матеріалів;
- у деяких спокійна обстановка для зосередження і більшої концентрації для навчання.

Звичайно поряд з перевагами є й помітні недоліки:

- відсутність живої комунікації з одногрупниками, однокурсниками, а також з викладачами;
- збільшення навантаження на особу;
- особиста неорганізованість, відсутність постійної мотивації та дисципліни над собою;
- неможливість концентруватись на роботі вдома, через присутність інших членів сім'ї;
- додаткові витрати на обладнання та Інтернет;
- технічний аспект – студенти не завжди можуть мати необхідне технічне обладнання: комп'ютер або доступ в інтернет [15].

Більшість навчальних закладів перейшли на дистанційний режим навчання, цінність якісної освіти зростає, тому виникає необхідність покращувати освітню діяльність усіма способами. Створюють нові онлайн- інструменти для покращення освітнього процесу для її безперервності, оволодівають новими технологіями викладання тощо.

Перехід до сучасного інформаційного суспільства вимагає від кожної особистості уміння, володіння новими навичками, знаннями, що дозволяє успішно здійснювати інформаційну комунікацію. Потрібно вміти чітко організувати навчальний процес, розподіляти обов'язки та багато інших моментів.

Цифрова трансформація стає головним трендом сучасності та перетворює процеси усіх сфер суспільного життя. Сьогодні вже неможливо закладу освіти залишатися осторонь цифрової трансформації. Цифрові технології стали

невід'ємною частиною нашого повсякденного буття, а особливо для надання освітніх послуг, тому спроба уникати їх використання означає втікати від реальності [16].

Диджиталізація освітніх послуг – використання дистанційних платформ для впровадження систем дистанційного навчання, наприклад: топ три платформи в Україні Moodle, Google Classroom і Microsoft Teams, а також часто використовуваним є ZOOM та Skype. Нові формати організації навчального процесу розробляються для того, щоб зробити процес навчання максимально легким і ефективним. Щоб допомогти студенту засвоювати нову інформацію, спираючись на відкритий доступ до інформації і її використання для досягнення результату.

Отже, завдяки диджиталізації здобувачі освіти, викладачі мають змогу налаштовувати освітній процес таким чином, щоб отримані знання під час дистанційного навчання залишались на такому або ж на вищому рівні як під час офлайн занять, адже важливо зберегти класичну систему надання освітніх послуг.

2.2 Інформаційні технології дистанційного навчання

Нове випробування – COVID-19, який змусив усіх перейти на новий стиль життя. Це вплинуло на функціонування навчальних закладів, навчальні установи змушені функціонувати в дистанційному режимі навчання. Тут й виникли питання застосування платформ, ресурсів, додатків для проведення онлайн уроків (лекцій, практичних занять). У зв'язку з цим постало питання в ефективності роботи тієї чи іншої платформи з огляди на технологічну базу закладу вищої освіти активізувались пошуки для інформаційно-комунікаційного процесу та найзручнішого, найкомфортнішого навчання в період пандемії, щоб не знижувався рівень знань у студентів закладів вищої освіти і учнів шкіл. Але для кожного учасника освітнього процесу постало питання: які сайти, доцільно використовувати для покращення навчального процесу.

Цифрові системи управління навчанням у світі: Blackboard, CenturyTech, ClassDojo, Edmodo, Edraak , Google Classroom, Moodle, Schoology, Seesaw, Skooler, Teams, Skype, Zoom [17].

Топ 3 платформи для онлайн навчання в Україні у плані ефективності та простоти, за версією Освіта.ua (веб-сайт, присвячений освіті в Україні і за кордоном), є Moodle, Google Classroom і Microsoft Teams [18]. Програми саме зараз набувають неабиякої популярності, розберемо їх детальніше, їх переваги та недоліки.

Moodle – безкоштовна і відкрита платформа управління навчанням, яка може поєднувати у собі комунікацію між викладачами та студентами. Перевагами цієї системи є: створення особистого кабінету, дозволяє створювати курси, відслідковування терміну здачі, завантаження файлів, обмін повідомленнями, оцінювання та календар подій. Основним недоліком цієї програми є те, що не можна проводити відеозв'язок. Це важливий та впливовий недолік особливо для тих хто сприймає інформацію на слух.

Google Classroom – безкоштовний веб-сервіс для обміну файлами. Можливості:

Платформа Google Classroom пропонує:

- створити свій клас/курс;
- організувати запис учнів на курс;
- ділитися з учнями необхідним навчальним матеріалом;
- запропонувати завдання для учнів;
- оцінювати завдання учнів і стежити за їх прогресом;
- організувати спілкування учнів.

З особливостей Google Classroom можна відзначити:

- використання інструментів Google (Google Диск, Google Docs);
- в учасників освітнього процесу на Google диск створюється загальна папка «Клас»;

- папка «Клас» доступна як для окремого учня, так і для класу в цілому.

Недоліки:

- дуже бідний арсенал навчальних елементів;
- посилання на Classroom не зручні.
- Непопуляризований серед освітян.

Microsoft Teams – платформа для дистанційного навчання, від Office 365. Зручний варіант для отримання і передачі інформації. Основні переваги: відеозв'язок з необмеженою кількістю часу, дозволяє робити запис екрана, який залишається у бесіді і можна переглядати у будь який час. Додаток, який працює на комп'ютері чи телефоні й при цьому не конкурують між собою, зручно працювати і з ПК і з гаджета. Програма дозволяє виставляти оцінки та проставляти визначений термін здачі робіт, а також можна переглянути хто і о котрій переглядав файл. Можна створювати класи, команди, чи приєднуватись за допомогою коду, у відеозв'язку щоб не перебивати доповідадача можете використати функцію «підняти руку». Недоліками цієї системи є те, що записані відео автоматично потрапляють на інші платформи Microsoft про це попереджують, тому перед записом потрібно узгодити це питання з усіма учасниками відеозв'язку. А також недоліком є те, що переглядати запис із андроїд потрібно завантажувати додаткову програму.[19]

Також популярної серед освітян є програма онлайн зв'язку ZOOM який дуже часто порівнюють з Skype. Сервіс відмінно підходить як викладачам, вчителям так і учням. Його можна легко встановити на смартфон чи комп'ютер, або скористатися web-версією. Переваги Zoom:

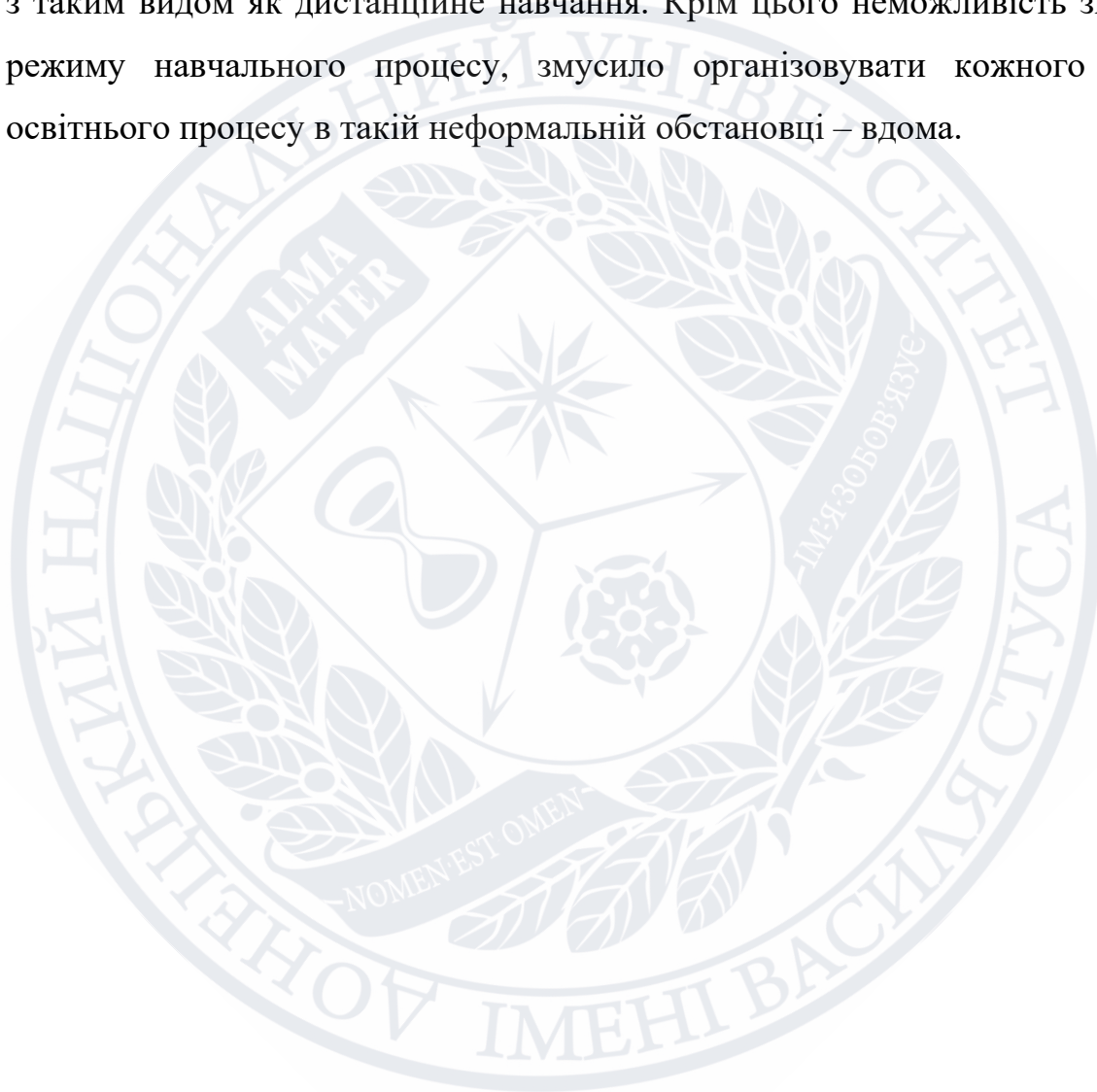
- Кількість учасників: до 100.
- Демонстрація екрану: підтримується.
- Запис бесіди: локально на пристрої.
- Функція відправки файлів: є.
- Служба підтримки: є.

Недоліки:

- Розміщувати файли не можна.
- Виставляти оцінки не можна.
- Безкоштовний зв'язок максимум 40 хвилин.

- Для збільшення терміну зв'язку треба купити тарифний план

Отже, учням, студентам рекомендують розглядати онлайн-навчання не лише як вимушений метод на час карантину, але й як додаткову складову освітнього процесу в цілому, що дозволить покращити його і залишитися на рівні зі світовими тенденціями. Період навчання вдома, дозволив добре підвищити якість використання та набути нові навички онлайн ресурсів і познайомити усіх з таким видом як дистанційне навчання. Крім цього неможливість звичайного режиму навчального процесу, змусило організовувати кожного учасника освітнього процесу в такій неформальній обстановці – вдома.

РОЗДІЛ 3

ПРАКТИЧНЕ ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ В ПЕРІОД COVID-19

3.1 Визначення думки здобувачів освіти щодо дистанційного навчання

Сучасна якість освіти базується на системі яка орієнтується на учнів, у даний період часу актуальне питання якості освіти на дистанційному навчання, опитування є одним з складових для покращення якості освіти. Опитування – це метод збору інформації про досліджуване, яке дозволить отримати узагальнену інформацію про досліджувану проблему [20].

Для отримання точних даних потрібно визначити репрезентативність вибірки, часто цим нехтують, а в результаті отримують недостовірні дані. Отримані під час статистичного спостереження дані по окремих одиницях мають бути зведені таким чином, щоб була точна та об'єктивна відповідь, передбачені метою дослідження. Якість відповідей, які одержують на підставі зведених даних, залежить від якості і повноти вихідного матеріалу. Саме тому достовірність статистичних даних – важлива складова статистичного дослідження.

Звичайно крім визначення обсягу вибірки враховують інші чинники, наприклад:

- визначити метод опитування (усне, письмове, інтерв'ю, анкетування);
- визначити контингент опитуваних (вік, професія, стать);
- правильне формулювання питання (чітко, логічно, коротко, лаконічно, підбирати доступні й зрозумілі слова, питання не повинні психологічно впливати на вибір респондента, та багато інших важливих моментів);
- місце для опитування (університет, вулиця, соціальні мережі).

З усіх видів спостереження найбільше визнання і застосування дістало вибіркове спостереження.

Вибірковим спостереженням в статистиці називають такий вид спостереження, який дає можливість зробити висновок про відібрану частину одиниць при обстеженні тільки її частини.

Поділяють на генеральну і вибірккову сукупність. Частину генеральної сукупності, яку відібрано для обстеження, називають вибірковою. До вибіркового спостереження статистика вдається у випадках коли потрібно у стислі строки й з мінімальними витратами одержати кількісні характеристики [21].

Один із найпопулярніших підходів, для визначення доцільного обсягу вибірки, базується на оцінюванні різновиду значень суттєвих для дослідника показників досліджуваної сукупності та прийнятті попереднього рішення, яка гранична похибка вибірки могла би бути прийнятною для дослідника.

Величину n вибірки обчислюємо за формулою (3.1):

$$n = \frac{t^2 \sigma^2 N}{\Delta_x^2 N + t^2 \sigma^2} \quad (3.1)$$

де N – величина генеральної сукупності;

σ – середній квадрат відхилень у вибірці;

Δ_x – гранична похибка репрезентативності;

t – коефіцієнт довір'я, який залежить від ймовірності визначення граничної похибки [22].

Принцип строгої випадковості, який покладено в основу вибірки, забезпечує її випадковості, який покладено в основу вибірки, забезпечує її випадковості, який покладено в основу вибірки, забезпечує її об'єктивність.

Точність результатів вибіркового спостереження залежатиме від способу відбору одиниць, ступеня коливання ознаки в сукупності та від кількості

відібраних одиниць. Для розраховують за допомогою інтеграла але на практиці використовують значення з таблиці 3.1.

Таблиця 3.1. - Залежність довірчого коефіцієнта від ймовірності граничної похибки

Коефіцієнт довір'я, t	$P (\Delta \leq \mu)$
1	0,683
2	0,954
3	0,997
4	0,999

Як бачимо, при $t = 2$ можна очікувати, що з ймовірністю 0,954, різниця між вибірковою та генеральною середніми не перевищить чотирьохкратної середньої похибки вибірки μ . Тому для розрахунку оберемо значення довірчого коефіцієнту $t = 2$.

Для забезпечення високої репрезентативності вибірки опитування шкіл відхилення та гранична похибка репрезентативності повинні мати мале за абсолютною величиною значення.

Враховуючи порядок величин у генеральній сукупності, приймемо розмір похибки репрезентативності $\Delta x = 1$ та величину середньоквадратичного відхилення $\sigma = 2$. Задана ймовірність одержаних результатів буде 0,954 проведемо розрахунок.

Проведемо застосування цієї формули на прикладі. Припустимо, що у місті Вінниця, в якому є 58 шкіл, необхідно визначити чисельність вибірки щоб провести опитування, щодо дистанційного навчання.

$$N = \frac{2^2 \cdot 2^2 \cdot 58}{1^2 \cdot 58 + 2^2 \cdot 2^2} = 12,5$$

Тобто, для достовірності, чіткості і інформації, щодо дистанційного навчання потрібно провести опитування серед учнів міста Вінниці у тринадцяти навчальних закладах (школах).

Або ж у Вінниці є 6 університетів, необхідно визначити чисельність вибірки щоб провести опитування, щодо дистанційного навчання.

$$N = \frac{2^2 \cdot 2^2 \cdot 6}{1^2 \cdot 6 + 2^2 \cdot 2^2} = 4,3$$

А для достовірності, правильності опитування серед університетів міста Вінниці потрібно опитати здобувачів вищої освіти у п'яти вищих навчальних закладів.

Отже, для точного результату опитування потрібно опитати тринадцять шкіл та чотири університети у місті Вінниці.

Організація освітнього процесу в умовах карантинних обмежень залишається справжнім викликом для закладів освіти. Особливо важливим є питання якості навчальних занять, які проводяться за допомогою дистанційних технологій.

Було створено опитування щоб дізнатись більше про дистанційне навчання. Онлайн-опитування проводилось серед учнів шкіл міста Вінниці та їх батьків. Опитування анонімне, допомагає краще, більше познайомитись з процесом організації дистанційного навчання та для покращення якості освіти в умовах карантину.

Питання опитування створювались за допомогою Google форми яку представляє Microsoft Office, на підставі перевага та недоліків дистанційно навчання, які описувала у своїй роботі раніше. На усі питання потрібно було обов'язково дати відповідь. Питання сформовано чітко та без морального тиснення на обрання будь-якого із варіантів відповідей. Всього в онлайн-

опитуванні 12 питань, з них 10 питань з варіантами відповідей та два питання на які потрібно дати коротку письмову відповідь. Опитування тривало 14 днів з 17 по 31 травня 2021 року.

Основною метою було отримати загальні відомості, щодо організації дистанційного навчання, а також результати необхідні для поліпшення якості навчання під час пандемії. Форма опитування представлена у Додатку А.

3.2 Результати опитування щодо дистанційного навчання рекомендації щодо забезпечення якості освіти в умовах карантину

Отримавши результати опитування щодо дистанційного навчання, я провела невеликий аналіз відповідей батьків та учнів загальноосвітніх шкіл міста Вінниці.

Першим і логічним запитанням було «Ви навчались (навчаєтесь) у дистанційному режимі?» рисунок 3.1. 93,7% опитуваних навчались або ж навчаються у дистанційному режимі.

Ви навчались (навчаєтесь) у дистанційному режимі?

63 відповіді

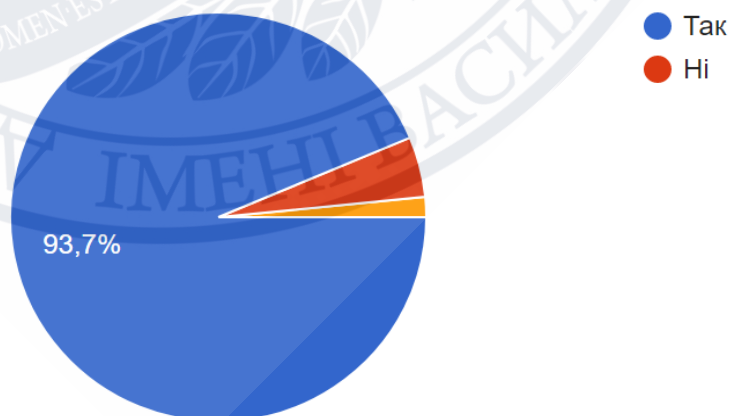

Рисунок 3.1 – «Ви навчались (навчаєтесь) у дистанційному режимі?»*

* Розраховано автором на підставі опитування.

Наступним питанням було «Чи економиться ваш час під час дистанційного навчання?» рисунок 3.2, з варіантами відповідей (Так; Ні; Частково; чи написати свій варіант), адже цей пункт був один з переваг дистанційного навчання. Відповідь опитувачів: 47,6% відповіло, що час економиться (Так), 15,9% відповіло, що їх час не економиться (Ні), а 34,9% відповіли, що частково економиться. Тобто можна зробити висновок, що приблизно половина респондентів економить свій час під час дистанційного навчання.

Чи економиться ваш час під час дистанційного навчання?

63 відповіді

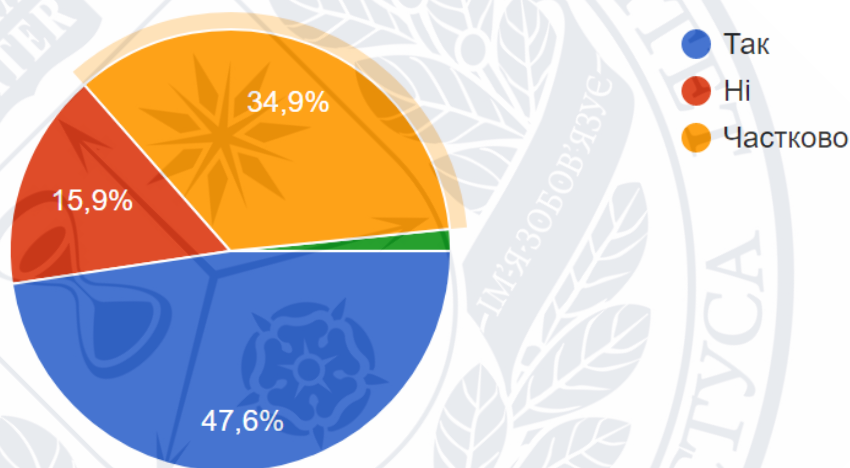

Рисунок 3.2 – «Чи економиться ваш час під час дистанційного навчання?» *

* Розраховано автором на підставі опитування.

Також одним із питань було «Чи зменшились щоденні витрати під час дистанційного навчання?» рисунок 3.3, тому що не потрібно витратити кошти на одяг, проїзд, харчування та багато інших моментів, логічно було б запитати чи все таки так це чи ні. Варіанти відповідей (Так, Ні, Частково, написати свій варіант) і відповідно результати: 61,9% – Так, 20,6% – Ні, 15,9% – частково, та відповідь (Уменьшились расходы на одежду и карманные расходы, но в разы увеличились на репетиторов).

Чи зменшились ваші щоденні витрати під час дистанційного навчання?

63 відповіді

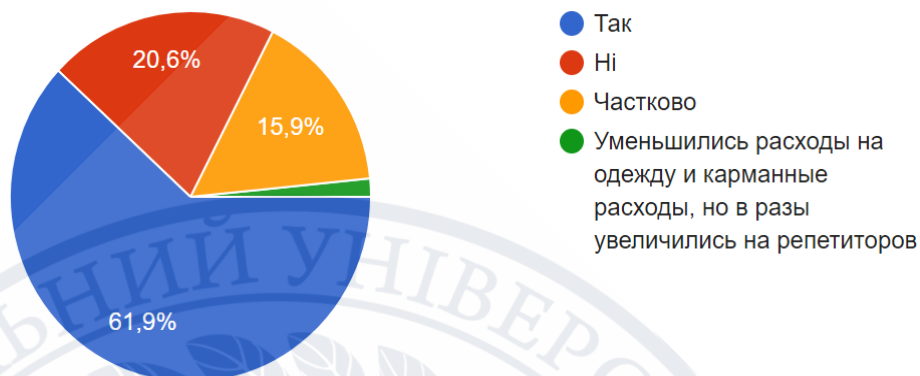

Рисунок 3.3 – «Чи зменшились щоденні витрати під час дистанційного навчання?» *

* Розраховано автором на підставі опитування.

«Чи є у Вас можливість навчатись у будь-якому місці і в будь який час?»
 рисунок 3.4, варіанти відповідей (Так, Ні), результати: 34,9% – Ні, але 65,1% – Так.

Чи є у Вас можливість навчатись у будь-якому місці і в будь-який час?

63 відповіді

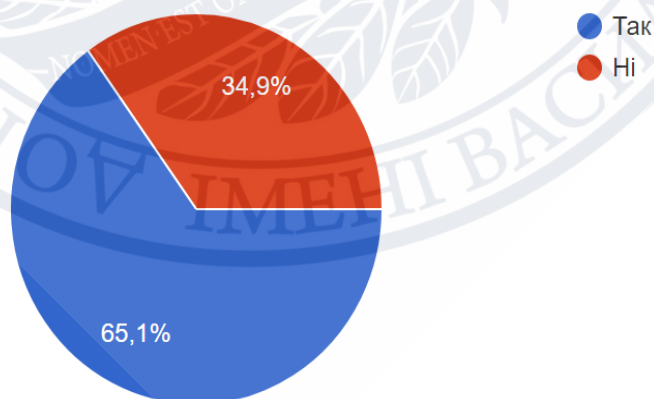

Рисунок 3.4 – «Чи є у Вас можливість навчатись у будь-якому місці і в будь який час?» *

* Розраховано автором на підставі опитування.

Основною проблемою для багатьох було розмістити навчальні матеріали в мережу, адже раніше в офлайн режимі всі працювали за підручником, тому вирішила задати таке питання «Чи доступні для Вас усі навчальні матеріали під час онлайн навчання?» рисунок 3.5, й відповіді: 69,8%– Так, а 27% – Ні, тобто все таки третя частина учнів не мають доступу до навчальних матеріалів, які їм потрібні.

Чи доступні для Вас усі навчальні матеріали під час онлайн навчання?

63 відповіді

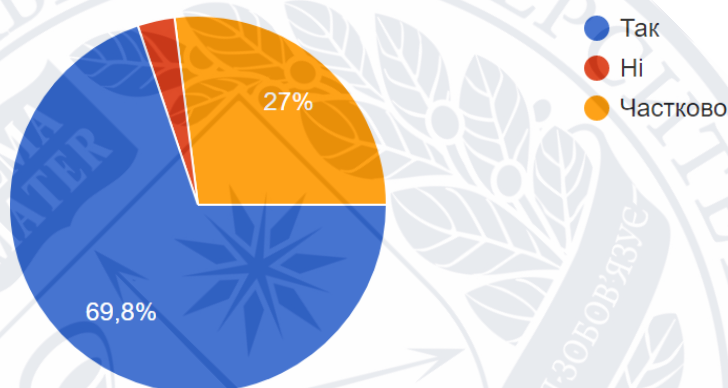

Рисунок 3.5 – «Чи доступні для Вас усі навчальні матеріали під час онлайн навчання?» *

* Розраховано автором на підставі опитування.

Одне з питань «Чи збільшилось навантаження під час дистанційного навчання?» рисунок 3.6, варіанти відповідей: Так, збільшилось; Ні, навантаження таке як і під час офлайн навчання; Частково змінилось та свій варіант відповіді. Результати: 36,5% – Так, збільшилось; 19%– Ні, навантаження таке як і під час офлайн навчання; 39,7% Частково змінилось та свої варіанти відповіді, (Немає навантаження взагалі; навантаження менше, ніж під час офлайну; Для дітей ні, для батьків у рази).

Чи збільшилось навантаження під час дистанційного навчання?

63 відповіді

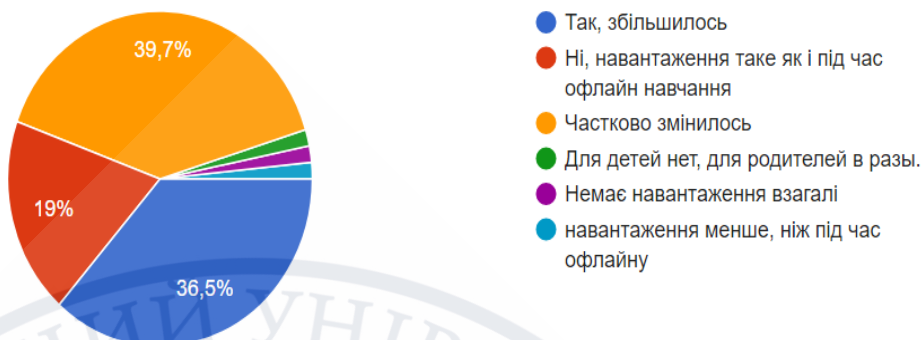

Рисунок 3.6 – «Чи збільшилось навантаження під час дистанційного навчання?»*

* Розраховано автором на підставі опитування.

Проблема дистанційному навчанні полягає в тому, що ми спілкуємось в режимі Інтернет, що робить нас більш закритими, та не соціальними особистостями, з цього й сформувала наступне запитання «Вам не вистачає живої комунікації?» рисунок 3.7, на що 60,3% відповіло – що не вистачає, та 34,9% відповіло – Так, тобто вистачає і також відповідь «50 на 50» так «частково».

Вам не вистачає живої комунікації?

63 відповіді

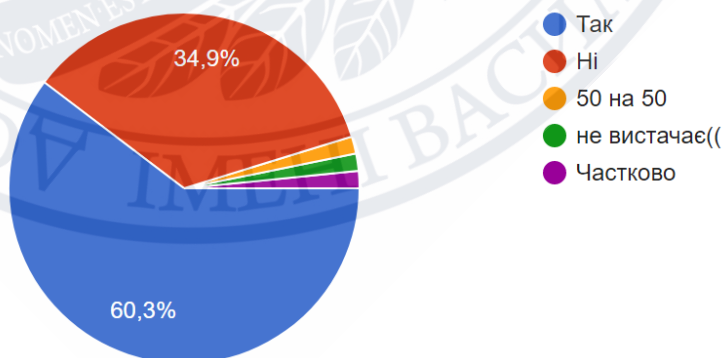

Рисунок 3.7 – «Вам не вистачає живої комунікації?» *

* Розраховано автором на підставі опитування.

Результати на питання «Чи заважає Вам особиста неорганізованість вдома?»
 рисунок 3.8, такі: 57,1% – Так, заважає; 41,3%, та відповідь «не завжди».

Чи заважає Вам особиста неорганізованість вдома?

63 відповіді

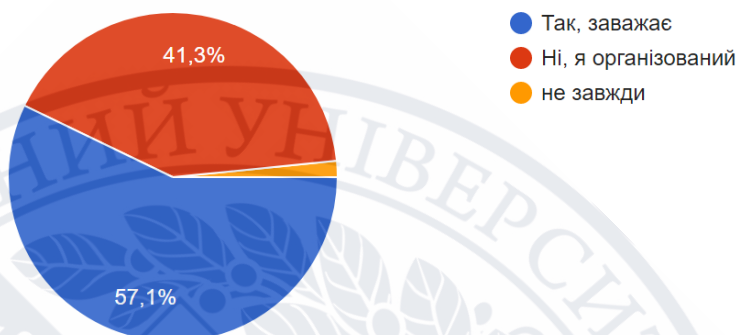

Рисунок 3.8 – «Чи заважає Вам особиста неорганізованість вдома?» *

* Розраховано автором на підставі опитування.

Крім того, що зменшились витрати на проїзд, кармані гроші але ж збільшилися витрати на обладнання та Інтернет «Чи збільшилися витрати на обладнання для дистанційного навчання (оплата за Інтернет послуги, технічне оснащення)» рисунок 3.9, результати: 30,2% – Так, Ні – 69,8%. Тобто, що все таки витрати збільшилися.

Чи збільшилися витрати на обладнання для дистанційного навчання?
 (оплата за Інтернет послуги, технічне оснащення)

63 відповіді

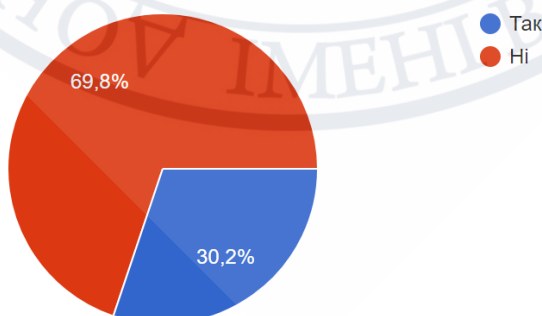

Рисунок 3.9 – «Чи збільшилися витрати на обладнання для дистанційного навчання (оплата за Інтернет послуги, технічне оснащення)» *

* Розраховано автором на підставі опитування.

Звичайно, одним з головних питань були «Які, на вашу думку, позитивні сторони дистанційного навчання?» так «Які, на вашу думку, негативні сторони дистанційного навчання?». І з відповідей Додаток Б можна зробити такі висновки.

Позитивним моментом є те, що економиться час, менше затрат на покупки (шкільна форма, канцелярські товари), безпека для дітей, адже вони не слідують за звичним маршрутом, а знаходяться вдома також можна навчатись в будь-якому місці немає додатковий нешкільних заходів, більше вільного часу, дехто пише, що легше отримати оцінки та майже немає усних завдань; менше хворієш, й не наражаєш себе на небезпеку наприклад захворіти коронавірусом, а якщо хворієш, то все одно приєднуєшся до онлайн уроків. Одна з відповідей стосувалась того, що під час навчання в дистанційному режимі покращились навички роботи з електронними ресурсами. Простіше комбінувати навчання з особистими справами чи роботою, гнучкість, доступність, зручно користуватись навчальними матеріалами, коли вони в електронному вигляді. Звичайно учні знайшли для себе позитивні моменти у тому, що можна довше спати, тому що не витрачається час на дорогу, можна списати, перездати урок, пропустити, а особливе задоволення для інтровертів, яким важко спілкуватись з людьми, а легше в особистому просторі. І не очікувано але більшість відповідей, що немає ніяких позитивних моментів й навіть за такий довгий період навчання в дистанційному режимі не знайшли жодного позитиву.

Негативних моментів більше й тут вже не було так багато відповідей, що не знайшли негативу. Одним з поширених варіантів цей відсутність живого спілкування, дуже багато часу за комп'ютером, планшетом чи телефоном. Також багато відповідей щодо власної неорганізованості, легковажність до поставлених завдань, неуважно слухають матеріали, тому що постійно щось відволікає чи збиває. Дивно, що багато відповідей про те, що мало знань, адже вчитель не пояснює теми, а одразу дає завдання, діти не можуть освоїти самі ті чи інші теми, тут й виникає інша проблема це збільшення навантаження на батьків, тому що їм потрібно більше приділяти увагу навчанню та пояснювати замість вчителя.

Також відповіді від батьків, що діти навчилися обманювати електронну систему журналу й змінюють там оцінки. Хоч позитивними моментами раніше вказували на те, що менше вірусних інфекцій, не так часто хворіють але негативним моментами є те, що погіршилась постава, впав зір, психологічний дискомфорт, замкненість, зниження самооцінки, постійна втома через зміну режиму, лінь, депресія, тривога, самотність, зайва вага, агресивність все це прописала у відповідях про негативні моменти.

Логічним питанням на завершення було «Чи хотіли б ви продовжити навчання у дистанційному режимі?». 57,1% відповіли «Ні», тобто не хочуть продовження дистанційно навчання, а 42,9% «Так» що хотіли б продовжити навчання у дистанційному режимі. (Рисунок 3.10 Діаграма результатів опитування)

Чи хотіли б ви продовжити навчання у дистанційному режимі?

63 відповіді

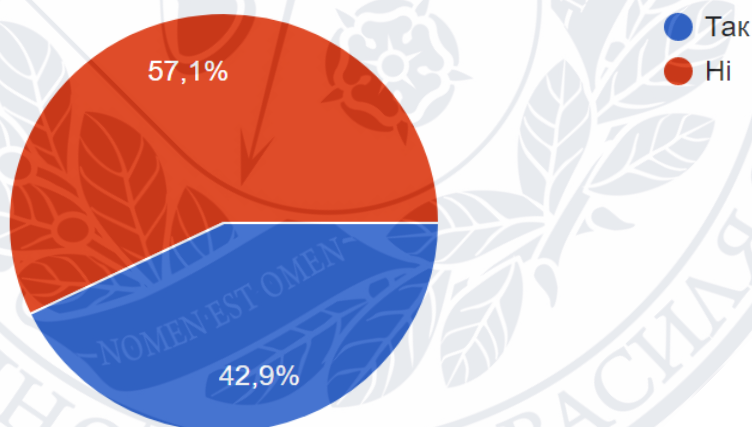

Рисунок 3.10 – Діаграма результатів опитування*

* Розраховано автором на підставі опитування.

Як висновок, все таки більшість учнів, батьків не хочуть навчатись у дистанційному режимі хоч і відрив не значний - 14,2 й негативних моментів назвали більше ніж позитивних. Можливо якщо покращити рівень

дистанційного навчання, та намагатись уникнути негативних моментів, тоді можливо ці 42,9% які проголосували проти дистанційно навчання змінять свою думку.

3.3 Рекомендації щодо забезпечення якості освіти в умовах карантину

За даними опитування очевидно, що до дистанційного навчання ми були не готові, тому виникло дуже багато проблем. Хотілось б щоб управління нашої держави звернули увагу на «Положення про дистанційне навчання» [30], адже його потрібно оновлювати, згідно прохань та наприклад результатів опитування, постійно аналізувати результати навчання й слідкувати за станом якості освіти. Особливо звернути увагу на те, що кожний заклад освіти працює у різних платформах дистанційного навчання, потрібно розробити нову для загального користування, а також оцінювання учнів та обсяг навантаження. А також створити лінію зв'язку, де могли отримувати зворотній зв'язок, щодо якості дистанційного навчання. Батькам, учням, вчителям контактну лінію де б вони могли отримати інформацію щодо дистанційного навчання, а також де б могли отримати психологічну підтримку, адже цьому теж потрібно приділяти увагу.

Отже, рекомендації для покращення організації якості освіти посилаючись на результати опитування, яке було проведене.

Для вчителів, директорів:

- Знайти єдину платформу для онлайн навчання, завантажити усі матеріали для навчання, завдання, навчальні теми, графіки та терміни здачі робіт, а також метод оцінювання та класний електронний журнал в який має доступ для редагування тільки вчитель.

- У період полегшення карантинних норм, все одно проводити дні коли учні можуть навчатись віддалено, таким чином вони будуть готові до не передбачуваних ситуацій.

- Додати більше уроків де б діти могли комунікувати, спілкуватись, ділитись проблемами чи радісними моментами.

- Розподілити навантаження такими чином, щоб в учнів та вчителем був урок де вони можуть додатково повторити незрозумілий матеріал, або ж урок на повторення.

- Чітко дотримуватись навантаження та спостерігати за тим, чи не перенавантажуються учні.

- Створіть взаємозв'язок між учнем та батьками.

Для батьків:

- Приділяти увагу дітям не тільки щодо навчання.
- Навчитись розуміти коли в них проблеми і як можна допомогти їм.
- Спілкуватись з вчителями та толерантно вказувати на недоліки, які не подобаються.

- Допоможіть вашій дитині в самоорганізації та дисципліні, створіть новий режим дня, який буде вам зручним.

- Контролюйте здачі робіт, щоб не було проблем, а також контролюйте навантаження для дитини відповідно рівня на якому знаходиться дитина.

- Контролюйте, що переглядає ваша дитина в мережі Інтернет.
- Нагадуйте дитині робити вправи для спини для очей.
- Пояснюйте, що якщо на уроці щось не зрозуміло, одразу запитувати вчителя.

- Створіть для дитини усі можливості для онлайн навчання (технічне оснащення, робоче місце).

- Спілкуйтесь й просіть щоб дитина довіряла вам і все розповідала.

- Мотивуйте, підтримуйте, приділяйте максимум уваги.

Учням:

- Самоорганізуйте себе, складіть графік чи режим дня й дотримуйтесь його щодня.

- Старанно, цілеспрямовано, наполегливо працюйте над новими завданнями і тоді ви будете відповідно оцінені.

- Контролюйте виконання усіх завдань вчасно.
- Більше спілкуйтесь з батьками, вчителями, друзям та однокласниками.
- Трудності це нормально, не бійтесь просити про допомогу.
- Задавайте питання одразу на уроці, якщо вам не зрозуміла тебе просить ще раз пояснити.

- Розвивайте в собі нові навички (тренування вдома, інтелектуальні ігри) відпочивайте від навчання, змінюйте вид діяльності.

- Організуйте свій власний простір так, щоб вам було максимально комфортно.

- Дотримуйте усіх карантинних норм, але влаштовуйте собі щоденні прогулянки на свіжому повітрі.

- Пам'ятайте, що все негативне можна перетворити в позитивне, тому в усьому шукайте позитив.

Навчайтесь, не забувайте, що це не відпочинок, а звичайне навчання в незвичному для вас вигляді.

Важливо помічати, що відбувається в інших країнах світу, адже ми можемо переймати досвід чим й покращимо якість дистанційного навчання. Потрібно готуватись до таких ситуації як коронавірусною хворобою завчасно. Наприклад У Польщі існує один центр підготовки кадрів, які спеціалізуються на дистанційному навчанні.. Це щорічна аспірантура «Основи Навчання на Відстані», яка функціонує з жовтня 1997 року при Лодзінському Університеті. Це перша в Польщі програма освіти вчителів, організаторів та адміністраторів освіти, які в своїй роботі планують використання нових методів викладання - навчання на відстані [27].

Також як прикладом для нас є Сполучені Штати Америки. Дистанційне навчання однозначно поєднує в собі кращі риси сучасного тайм менеджмента (тому що, допомагає сформувати свій графік чітко, структуровано, без зайвих витрат часу). На сьогоднішній день майже усі вищі навчальні заклади США

можуть запропонувати дистанційну форму навчання. Спілкування та отримання знань за допомогою комп'ютера в онлайн режимі майже для усіх студентів США стало щоденною справою. [31]

Отже, пам'ятайте, що карантин це не канікули, а це повноцінний навчальний процес, дистанційне навчання це круто, сучасно, модно, зручно й доступно для усіх. Допомагайте один одному, прислуховуйтесь, шукайте в усьому позитив й налаштуйте себе на цікавий та новий етап.

ВИСНОВКИ

Основним завдання бакалаврської роботи було вивчити теоретичні основи інформаційної діяльності освітніх послуг; описати особливості організації основи інформаційної діяльності освітніх послуг; виявити основні проблеми в період дистанційного навчання; дослідити особливості практично застосування організації дистанційного навчання; проаналізувати сучасний стан організації дистанційного навчання в період пандемії; узагальнити висновки щодо ситуації в навчальних закладах під час онлайн навчання.

1. Розкривши теоретичні відомості щодо інформаційної діяльності та організації інформаційної діяльності в закладах освіти, можна зробити висновок, що саме поняття інформаційна діяльність має декілька варіантів. Загальним можна вважати такий інформаційна діяльність – це сукупність дій, які спрямовані на задоволення інформаційних потреб громадян. Інформаційна діяльність – це те, що допомагає передавати, зберігати інформацію.

2. Проаналізувавши організацію інформаційної діяльності в освітніх закладах, можна зробити висновок, що вона чітко структурована, сформована, налагоджена й затверджена. Структура організації надання освітніх послуг поділяється на: елементи організації навчання (група людей, навчальні цілі, зв'язки між елементами); за кількістю учнів, за місцем навчання, за тривалістю навчання; класифікація навчання за кількістю учнів: індивідуальна, парна, групова., фронтальна, класифікація форм навчання за місцем здійснення освітньої діяльності.

3. Під час пандемії COVID-19 у 2020 навчальному році набирає популярності дистанційний варіант навчання, через всесвітню епідемію коронавірусу. Тому важливо було розібратись як саме організовують інформаційну діяльність навчальних послуг в школах під час дистанційного навчання. Вдалось зрозуміти, що наша держава й наші люди були не готові до нової форми навчання, адже провівши опитування, більшість незадоволені рівнем організації дистанційного навчання. Тому, важливо проаналізувати

проблеми, провести роботу на помилках, зробити висновки й працювати над покращенням рівня якості освіти в освітніх закладах під час карантину.

4. Важливим моментом було отримати зворотній зв'язок від учнів та їх батьків, щодо якості організації дистанційного навчання. Тому обрали форму для опитування, створили, та розіслали по школам Вінниці, й отримали багато відповідей, як, коли, де, проходить їх дистанційне навчання. Які є переваги та недоліки, і чи хотіли б вони щоб звичайне навчання перейшло в саме такий варіант отримання нових знань. За результатами опитування було об'єктивно зрозуміло, що недоліків все ж таки більше ніж позитивних моментів. Тому на основні негативних відгуків створили рекомендації для батьків, педагогів, директорів та для учнів, які можливо хоча б трішки допоможу змінити рівень дистанційного навчання.

5. Досліджуючи онлайн навчання стало зрозуміло, що рівень електронних навичок збільшились вдвічі. Для того щоб робота в дистанційному режимі була плідною і ефективною, важливо підібрати платформи, які допоможуть в цьому. Основними й популярними платформами стали: цифрові системи управління навчанням у світі: Blackboard, CenturyTech, ClassDojo, Edmodo, Edraak, Google Classroom, Moodle, Schoology, Seesaw, Skooler, Teams, Skype, Zoom. Топ 3 платформи для онлайн навчання в Україні у плані ефективності та простоти, за версією Освіта.ua (веб-сайт, створений для освіти в Україні і за кордоном), є Moodle, Google Classroom і Microsoft Teams. Але після опитування зрозуміло, що кращого варіанта так і не знайшли, тому рекомендацією для покращення, став один з пунктів про створення нової, зручної платформи для закладів освіти.

6. Аналізуючи проблеми, які виникли у період карантину, створили рекомендації щодо забезпечення якості освіти в дистанційній формі навчання. Основним пунктом стало покращення психологічного стану для дітей, щоб батьки та педагоги більше звертали увагу на навантаження для дитини відносно її віку, також проводити більше часу у русі, адже постійна робота за комп'ютером негативно впливає на організм. Для педагогів та для директорів

розробити зручний розклад навчання, та навантаження, забезпечити усіх учнів матеріалами для навчання в онлайн режимі, допомагати, прислуховуватись та рекомендувати своїм учням. Для учнів: не боятись виражати свої думки, запитувати, більше уваги приділяти своєму стану, вчитись новому, спілкуватись з однолітками. Звичайно брати приклад з інших країн, які вже не перший рік налаштовують систему організації інформаційної діяльності під час дистанційного навчання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ПОСИЛАНЬ

1. Кобелєв О. М. Інформаційна аналітика в структурі бібліотечної діяльності в Україні: монографія. – Х.: ХДАК, 2012. 246 с.
2. Інформаційна діяльність URL: <https://sites.google.com/site/informacijnabezpekaosobystosti/informacijna-dialnist>
3. Інформаційна діяльність. Основні види та напрямки URL: <https://studfile.net/preview/5129956/page:27/>
4. Основи організаційної інформаційної діяльності у сфері управління: Навч. посіб. – К. МАУП, 2002. – 224 с.
5. Про інформацію : Закон України від 02.10.92 р. № 2657-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 48.
6. Інформаційна діяльність URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki>
7. Збірник матеріалів IV Міжнародної наукової конференції Української асоціації дослідників освіти (26 червня 2020 р.) / За ред. С. Щудло, О. Заболотної, Л. Загоруйко. – Дрогобич : ТзОВ «Трек-ЛТД», 2020. – 159 с.
8. Інформаційна діяльність URL: <http://www.ippi.org.ua/dorogikh-so-sutnist-ta-viznachennya-ponyat-%E2%80%9Cinformatsiina-diyalnist%E2%80%9D-ta-%E2%80%9Cinformatsiina-diyalnist-org>
9. Сучасна інформаційна діяльність у світлі суспільно-географічних досліджень URL: <https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/11>
10. Миронова О.І. Деякі аспекти підготовки студентів до здійснення інформаційної діяльності / Тези доповіді. V Міжнародна науково практична конф. студ. «Європейська та євроантлантична інтеграція і транскордонне співробітництво». Луцьк : РВВ «Вежа» ВНУ ім. Лесі Українки, 2008. Т. 2. С. 261-263.
11. Миронова О. І. Формування інформаційної компетентності студентів як умова ефективного здійснення інформаційної діяльності/ Тези доповіді *Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка*, Луцьк, 2010. С. 165-174.

12. Медведєва В. М., Міщенко Г. Г. Інформаційний бізнес у сфері освіти, культури і мистецтва. – К.: КНУКіМ, 2000. 96 с.
13. Закон України про освіту від 05.09.2017 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
2. Поняття діджиталізації бізнесу: сфери і необхідність. URL: <https://evergreens.com.ua/ua/articles/business-digitalization.html>
14. Оцифровування, оцифрування, диджитизація URL: <http://surl.li/qqoq>
15. Дистанційне навчання. Переваги та недоліки. URL: <https://www.dli.donetsk.ua/news/2020-06-04-3>
16. Цифрова трансформація URL: <https://conf.zippo.net.ua/?p=152>
17. Платформи та інструменти для навчання онлайн URL: <http://aphd.ua/platformy-ta-instrumenty-dlia-navchannia-onlain/>
18. Топ 3 платформи для онлайн навчання URL: <https://osvita.ua/news/71748/>
19. Сервіси та платформи для дистанційного навчання URL: https://techno.24tv.ua/navchannya-vdoma-spisok-program-platform-dlya-distantniynogo-navchannya_n1416110
20. Опитування URL: <http://politics.ellib.org.ua/pages-11073.html>
21. Вашків П. Г., Пастер П. І., Сторожук В.П., Ткач Є.І. Теорія статистики: Навчальний посібник. К.: Либідь, 2001. 320 с.
22. Гудзь Ю. Ф. Визначення репрезентативної вибірки для дослідження потенціалу переробних підприємств АПК *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Міжнародні економічні відносини та світове господарство.* 2016. Вип. 8(1). С. 54-57. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuumevcg_2016_8\(1\)__15](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuumevcg_2016_8(1)__15).
23. Дайновський Ю. Репрезентативність маркетингових досліджень: підходи та критерії *Маркетинг в Україні.* Видання Української Асоціації Маркетингу. 2008. С. 18-22. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/32608368.pdf>
24. Форми організації навчального процесу з інформатики у початковій школі URL: <https://sites.google.com/site/bezopasnostvinterneteua/p>

25. Постанова МОЗ України «Про затвердження протиепідемічних заходів у закладах освіти» від 22.08.2020 №50. 7с. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/MOZ32314.html
26. Постанова МОЗ «Про затвердження тимчасових рекомендацій щодо організації протиепідемічних заходів» від 21.05.2020 №25. 4 с. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0025488-20#Text>
27. Дистанційна освіта в Польщі URL: <http://csczecin.narod.ru/index/0-87>
28. Інформаційне забезпечення навчально-виховного процесу мережею спеціальних бібліотек України URL: <http://www.airo.com.ua/informatsiynе-zabezpechennya-navchalno-vihovnogo-protsesu-merezheyu-spetsialnih-bibliotek-ukrayini/>
29. Інформаційне забезпечення навчально-виховного процесу мережею спеціальних бібліотек України. URL: <http://www.airo.com.ua/informatsiynе-zabezpechennya-navchalno-vihovnogo-protsesu-merezheyu-spetsialnih-bibliotek-ukrayini/>
30. Організація дистанційного навчання в школі методичні рекомендації МОН України, травень, 2020. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/metodichni%20recomendazii/2020/metodichni%20recomendazii-dustanciyna%20osvita-2020.pdf>
31. Дистанційне навчання як сучасна освітня технологія: матеріали міжвузівського вебінару (м. Вінниця, 31 березня 2017 р.) / відп. ред. Л.Б.Ліщинська. Вінниця : ВТЕІ КНТЕУ, 2017. 102 с.
32. Постанова МОЗ «Про затвердження протиепідемічних заходів у закладах освіти на період карантину у зв'язку поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19)» від 23.04.2021 №4 URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/MOZ32783.html

ДОДАТКИ
ДОДАТОК А
ОПИТУВАННЯ ЩОДО ЯКОСТІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Опитування щодо дистанційного навчання

Опитування створено для батьків та учнів, щодо визначення якості дистанційного навчання під час карантину.

***Обов'язкове поле**

Ви навчались (навчаєтесь) у дистанційному режимі? *

☐ Так

☐ Ні

☐ Інше: _____

Чи економиться ваш час під час дистанційного навчання? *

☐ Так

☐ Ні

☐ Частково

☐ Інше: _____

Чи зменшились ваші щоденні витрати під час дистанційного навчання? *

☐ Так

☐ Ні

☐ Частково

☐ Інше: _____

Чи є у Вас можливість навчатись у будь-якому місці і в будь-який час? *

☐ Так

☐ Ні

☐ Інше: _____

Чи доступні для Вас усі навчальні матеріали під час онлайн навчання? *

☐ Так

☐ Ні

☐ Частково

☐ Інше: _____

Чи збільшилось навантаження під час дистанційного навчання? *

☐ Так, збільшилось

☐ Ні, навантаження таке як і під час офлайн навчання

☐ Частково змінилось

☐ Інше: _____

Вам не вистачає живої комунікації? *

☐ Так

☐ Ні

☐ Інше: _____

Чи заважає Вам особиста неорганізованість вдома? *

☐ Так, заважає

☐ Ні, я організований

☐ Інше: _____

Чи збільшились витрати на обладнання для дистанційного навчання?
(оплата за Інтернет послуги, технічне оснащення) *

☐ Так

☐ Ні

☐ Інше: _____

Які, на вашу думку, позитивні сторони дистанційного навчання? *

Ваша відповідь _____

Які, на вашу думку, негативні сторони дистанційного навчання? *

Ваша відповідь _____

Чи хотіли б ви продовжити навчання у дистанційному режимі? *

☐ Так

☐ Ні

Надіслати

ДОДАТОК Б

РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ «ЯКІ, НА ВАШУ ДУМКУ, НЕГАТИВНІ
СТОРОНИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ?».

Нічого багато дітей не знають

-

Немає

Різні

Відсутність живого спілкування

Незібраність вдома

не організованість, більша навантаженість від вчителів

Учні завжди знаходять можливість обдурити систему, тому не завжди реальні оцінки

Мало комунікації, не ефективність навчання

не організованість

Необхідність робити д/з з дитиною

Отсутствие живой коммуникации

Немає спілкування,. Багато часу за комп'ютером

Ніяких

Дитина може проспати, не уважно слухати матеріал,

Відсутність живого спілкування з однолітками

Відсутні

Нехватає живого спілкування

Депресія, тривога, самотність

Дети стали несоциализированы, ленивые, приросли к гаджетам и дивану. Последствия лишний вес, плохое зрение, скандалы с родителями

Відсутність комунікації з іншими студентами

постійна робота з компютором

Те що не все можна зрозуміти під час пари/лекції

Вчитель має пояснювати тему у школі

Працювати має учитель, а не батьки

Постійна втома, погіршення здоров'я, збільшенн часу за комп'ютером.

Позбавлення живого спілкування

Не бачу негативних сторін

Одні негативні

Менше перебування на свіжому повітрі

Легковажність до поставлених завдань, об'єктивно занадто великі обсяги роботи

Маленька рухливість

Зменшення комунікації з людьми, погане засвоєння матеріалу, велике навантаження та вимоги від вчителів, погіршення зору...

Важче розуміти предмети, немає соціуму

багато часу за комп'ютером, можуть буди неполадки в тестах

Нема живого спілкування

соціалізіція, багато часу за комп'ютером чи телефоном

Не вистачає живого спілкування

Людині, яка не має самодисципліни займатись дуже важко. Іноді набагато простіше і зрозуміліше було б пояснити деякі речі в живу.

Відсутність спілкування та невизначеність через постійну зміну умов навчання

самому щось опрацьовувати іноді складно

Не має живого спілкування

Осанка, навантаження на очі.

мало живого спілкування, більше навантаження

Очень много конференций в день (больше пяти), учителя не всегда проверяют домашнюю работу.

Трохи не вистачає живого спілкування

Неможливо нормально прокинутись зранку, трохи збивається графік, не вистачає живого комунікування.

Необхідність мити голову перед заняттями

Психологічний дискомфорт, замкненість, сприяє зниженню самооцінки

Починаєш боятись реального світу, людей

Незібраність та лінь